

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce **A. Y.**, zast. Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou, se sídlem U Soudu 388, 500 03 Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30.3. 2012, č.j. OAM-169/LE-BE02-K01-R2-2011, ve věci mezinárodní ochrany, **t a k t o :**

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Odměna soudem ustanovené advokátky Mgr. Anety Bendové s e u r č u j e částkou 9.922,-- Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999

Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

Toto rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné a vadné. Dle jeho názoru žalovaný nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, neboť nebyly náležitě zohledněny veškeré žalobcem namítané skutečnosti. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V doplnění žaloby, učiněném prostřednictvím soudem ustanovené zástupkyně žalobce namítá pochybení správního orgánu ve správním řízení uvedením výčtu ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, která měl žalovaný porušit (§ 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 4, § 52, § 68 odst. 3), což mělo za následek nezákonné rozhodnutí, neboť žalobce splňuje podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu a pokud správní orgán neshledal důvody pro udělení azylu, měla být žalobci udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu. Zástupkyně žalobce dále rozvádí, že rozhodující příčinou problémů žalobce v zemi původu byla jeho obava z výhrůžek banditů. Poukazuje na všeobecně známou povědomost o tom, že na Ukrajině je korupce patrná ve všech oblastech, dorůstá i do soudního a správního systému a není zaručena ochrana práv občanů. Za situace, kdy po žalobci-podnikateli požadovali bandité měsíční platby bez zákonného či smluvního důvodu, nebyl schopen domoci se ochrany své osoby. Žalovaný nedostatečně posoudil možnosti využití vnitrostátní ochrany v zemi půdu žalobce. Přestože žalobce vyhledal pomoc na milici a popsal útoky proti své osobě, milice formálně jeho žádost přijala, ale dále ji neřešila. Žalovaný měl zjistit, zda mohl žalobce mít odůvodněný strach z pronásledování ze strany původců pronásledování. Ohledně posouzení možnosti vnitrostátní ochrany poukázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. Azs 74/2009-51 ze dne 9.2. 2010, z něhož citovala. Má za to, že žalovaný měl posuzovat příčiny pronásledování žalobce. Nesouhlasí s učiněným závěrem žalovaného, že žalobce z vlasti odešel z ryze osobních důvodů a žádostí o mezinárodní ochranu usiluje o legalizaci svého pobytu. Použité informace o zemi původu považuje za nevyvážené a neověřené z různých zdrojů, když žalovaný ve svém rozhodnutí odkazuje pouze na zprávy MZV ČR, přičemž se nevypořádal s informacemi obsaženými ve zprávách z ostatních zdrojů. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.2. 2009, č.j. 1 Azs 105/2008-81, který klade požadavky na informace o zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu. Namítá, že žalovaný např. odkazem na Informaci MZV ČR č.j. 111193/2009-LPTP ze dne 29.7. 2009 poukázal na zákony zakotvenou možnost obrátit se na příslušné orgány, avšak v rozporu s ust. § 3 správního řádu dále neposuzoval skutečné uplatňování těchto zákonů v praxi a skutečnou nestrannost ukrajinských soudů, na které poukazoval žalobce.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní výpovědi žalobce, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí. K žalobcem uváděným obavám ze soukromých osob, jež po něm vymáhaly peníze v souvislosti s jeho podnikáním

(„vymahači výpalného“) žalovaný uvedl, že takové obavy nebylo možno považovat za azylově relevantní, neboť motiv jednání těchto soukromých osob, tedy snaha vymoci na žalobci nelegálním způsobem peníze, nejsou s azylově významnými důvody nijak spojeny. Správní orgán se zabýval tím, zda měl žalobce ve své situaci možnost domoci se ochrany, a to na základě informací o zemi původu. Žalovaný je toho názoru, že žalobce své obavy z ohrožení ze strany soukromých osob zpochybnil svými bezproblémovými návraty na Ukrajinu. Rovněž potvrzoval účelovost podávané žádosti, když sdělil, že žádné důvody pro vstup do azylové procedury neměl. V případě žalobce správní orgán neshledal existenci žádného z taxativně vymezených důvodů pro udělení dle § 12 zákona o azylu, žalobce neuváděl ani žádné mimořádné okolnosti vedoucí k udělení humanitárního azylu. Informacemi o zemi původu podložil správní orgán i svůj závěr o neudělení doplňkové ochrany dle §14a zákona o azylu. Námitky a poukazy uváděné právní zástupkyní žalobce pokládá správní orgán za neopodstatněné a na případ žalobce nevztažitelné, neboť žalobce není ženou, homosexuálem ani nezletilcem, neopustil svou zemi se svou rodinou a dle jeho výslovného sdělení proti němu ve vlasti nikdy nebylo ani není vedeno trestní stíhání, do ČR přicestoval za prací. V souvislosti s azylovou žádostí mu žádný postih ve vlasti nehrozí. Žalovaný podotkl, že na Ukrajině se v současné době nachází cca 150 tisíc osob ve vězení, z čehož je zřejmé, že příslušné orgány činné v trestním řízení problematiku kriminality řeší a ochranu místním občanům poskytují. Co se týče současné ekonomické, politické či bezpečnostní situace na Ukrajině, tato nenaplnuje definiční znaky potřebné k udělení určité formy mezinárodní ochrany. Dle názoru žalovaného se žalobci dostalo řádného řízení a okolnostem případu přiměřeného posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jeho případ byl prošetřen dle všech ustanovení týkajících se azylu a doplňkové ochrany, a to podle všech jím uplatňovaných důvodů, žalobce tak nebyl zkrácen na svých právech. Odkázal na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů. Žalobu projednal při jednání, k němuž se žalobce, ač byl o termínu jednání řádně a včas vyrozuměn svou advokátkou, nedostavil.

V přezkumném řízení soud provedl důkaz podstatným obsahem správního spisu, z něhož ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Dne 3.8. 2011 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v níž uvedl, že je pravoslavného náboženského vyznání, není a nebyl členem žádné politické strany ani organizace, je rozvedený. Ke svému životu a pobytu uvedl, že do roku 2002 žil na Ukrajině, od srpna 2002 do června 2003 pobýval ve Finsku, kde neúspěšně požádal o azyl. Vrátil se na Ukrajinu a v červnu 2004 vycestoval do ČR. V září 2004 se vrátil na Ukrajinu a asi po dvou týdnech opět odcestoval do ČR. K důvodům odjezdu uvedl, že ve vlasti podnikal, měl tam problémy s bandity, kteří mu vyhrožovali a chtěli po něm peníze. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu v ČR uvedl, že na Ukrajině nic nemá, vše prodal, vrátit se tam nechce, obává se

výhrůžek banditů. V ČR chce zůstat, normálně zde žít a pracovat.

V průběhu pohovoru dne 10.8. 2011 žalobce výše uvedené skutečnosti rozvedl. Vlast opustil v červnu 2004, odjel na základě platného pracovního víza, které mu zajistila firma zprostředkující práci v ČR. K důvodům odjezdu zopakoval, že ve vlasti začal v roce 2001 podnikat, měl na tržišti od města pronajatý box, kde prováděl instalaci elektronických zařízení do automobilů. Přišli za ním bandité a požadovali po něm peníze za to, že je na tržišti. Protože řádně platil poplatky městu, jim platit odmítl. Dvakrát ho zbilí. Byl nucen vše prodat a v roce 2002 odjel do Finska, kde požádal o azyl. Po obdržení negativního rozhodnutí se v roce 2003 vrátil na Ukrajinu. Náhodně potkal tři bandity, kteří mu řekli, že jim dluží. Odjel na venkov k příteli a požádal o vízum do ČR. K dotazu žalovaného, jak své problémy s bandity řešil uvedl, že utekl. Dále sdělil, že šel na milici a popsal útoky vůči své osobě, uvedl, že dotyčné útočníky neznal. Policie stížnost přijala, ale nic se nestalo. Domnívá se, že by ani žádné kroky neučinila, protože je úplatná. K důvodům opuštění vlasti uvedl, že do ČR přicestoval v červnu 2004 za prací, chtěl zde žít a pracovat. Pracovní vízum měl platné do konce prosince 2004, poté si ho pravidelně prodlužoval až do prosince 2006. Potom mu nezaplatili za práci, neměl peníze na prodloužení víza a dále pobýval a pracoval na území ČR nelegálně. Přiznal, že žádné kroky k legalizaci svého pobytu neučinil. Žádost o mezinárodní ochranu podal proto, aby zde mohl legálně žít a pracovat, učinil tak až poté, co ho zadržela policie a poučila ho o této možnosti. Dříve o mezinárodní ochranu nepožádal, neboť to nepotřeboval, měl legální práci a pobyt. Zopakoval, že se na Ukrajinu vrátit nechce. Popřel jakékoliv potíže se státními orgány, policií nebo soudy na Ukrajině.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 19.8. 2011 žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Krajský soud v Praze svým rozsudkem ze dne 20.12. 2011, č.j. 49Az 50/2011-19 rozhodnutí žalovaného zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a uložil mu, aby se v dalším řízení vypořádal s otázkou tvrzené reálné nedostupnosti ochrany proti vydírání soukromými osobami ze strany ukrajinských státních orgánů.

V novém řízení provedl žalovaný se žalobcem dne 13.3. 2012 doplňující pohovor. Žalobce k důvodům svého odjezdu z vlasti zopakoval, že měl firmu na montáž kamerových systémů a vymahači po něm požadovali „výpalné“. Oficiálně začal podnikat v roce 2001 a již za půl roku musel platit. V Moskvě platil milici, aby mu hlídla nakládku zboží z vagónu, doma platil za vykládku zboží a platil i drobným zlodějům, aby nekradli. Vymahačům musel platit 25% z prodeje za to, že na tržnici obchodoval. Přišli za ním asi dvakrát nebo třikrát. Prodal dva byty a peníze jim předal na tržnici. Prodal auto a zaplatil milici (oficiálně za údržbu jejich autoparku, za to získal povolení k vjezdu na nádraží). Nakonec prodal svou firmu a odjel do Finska. K dotazu správního orgánu, jak řešil nezákonné vymáhání peněz uvedl, že nijak, nešlo to, na policii nešel, protože tam jsou všichni „jedna ruka“. Dále uvedl, že byl dvakrát napaden. Bylo to před jeho odjezdem do Finska. Zbilí ho v průjezdu u jeho domu, útočníky neviděl, ale myslí si, že se jednalo o bandity. Teprve po druhém napadení šel na policii, napsal oznámení, které policisté přijali, dotazovali se ho, zda

útočníky zná, zda je viděl a zda má svědky. Za dva týdny se šel na policii informovat, co je nového. Řekli mu, že nic. Žádné další kroky ke své ochraně již nepodnikl a v srpnu 2002 odjel do Finska, kde požádal o azyl. Pobýval tam 9 měsíců, po obdržení negativního rozhodnutí odjel nejdříve ke kamarádovi do Ruska. Poté se vrátil na Ukrajinu, kde čekal na vízum do ČR, což se podařilo až napodruhé a v červnu 2004 odcestoval do ČR. Během svého pobytu v ČR se na Ukrajinu vrátil asi třikrát na kratší návštěvy (naposledy na přelomu let 2005/2006). V průběhu pohovoru byl žalobce vyzván, aby vysvětlil některé rozpory ve svých výpovědích ohledně jeho setkání s vymahači (podrobněji viz strana 4 napadeného rozhodnutí). Nyní se na Ukrajinu vrátit nechce, nic tam nemá. Uvedl, že ač v ČR pobýval nelegálně, neměl žádné potíže až do roku 2011, kdy ho zadržela policie. Po daném poučení pak požádal o udělení mezinárodní ochrany.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Jedná se o Zprávy MZ USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2009 ze dne 11.3. 2010 a za rok 2010 ze dne 8.4. 2011, Informace MZV ČR č.j. 106362/2009-LPTP ze dne 13.5. 2009, č.j. 113176/2009-LPTP ze dne 23.7. 2009, č.j. 111193/2009-LPTP ze dne 29.7. 2009, č.j. 129871/2010-LPTP ze dne 19.1. 2010 a č.j. 121230/2011-LPTP ze dne 7.12. 2011, informaci Freedom House 2009, Svoboda ve světě-Ukrajina, Výroční zprávu Human Rights Watch 2011 a aktuální informace databanky ČTK-Ukrajina. Žalobci bylo umožněno se s nimi seznámit, této možnosti nevyužil.

Při jednání soudu účastníci setrvali na svých návrzích a odkázali na svá písemná podání ve věci. Soudem ustanovená zástupkyně žalobce požádala o přiznání nákladů za právní zastoupení, které specifikovala (viz níže).

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba **n e n í d ů v o d n á**.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, doplnil správní řízení o další pohovor se žalobcem, který v intencích zrušujícího rozsudku Krajského soudu v Praze zaměřil na to, jakým způsobem a s jakým výsledkem žalobce své tvrzené potíže se soukromými osobami (vymahači výpalného) ve vlasti řešil, přičemž posuzoval azylový příběh žalobce na pozadí objektivních informací o zemi původu. Žalobce žádné důkazy ke svým tvrzením nenabídl. Soud vzhledem k tvrzením žalobce považuje žalovaným shromážděné informace za dostatečné, aktuální a objektivní. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobce nebyl ve své vlasti nijak politicky aktivní, a proto nelze dospět k závěru o jeho pronásledování dle § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Z výpovědí žalobce vyplývá, že v zemi původu měl potíže se soukromými osobami, jež po něm nelegálně vymáhaly peníze, které však nelze do uvedeného taxativního výčtu zahrnout. Žalovaný s odkazem na informace o zemi původu (viz strana 6 odůvodnění napadeného rozhodnutí) vyjmenoval možnosti, na které orgány, instituce i nevládní organizace je možné se na Ukrajině obrátit s žádostí o pomoc. Žalovaný připustil i žalobcem namítanou korupci v zemi jeho původu (jak vyplývá z použitých informací) a po zohlednění všech skutečností dospěl k závěru, že žalobce dostatečně nevyužil všech možností ochrany, které mu právní systém jeho země původu umožňuje. S učiněným závěrem žalovaného se soud ztotožňuje. Žalobce ve své vlasti vůbec neřešil situaci, kdy po něm vymahači nezákonně požadovali peníze. Na místní milici se obrátil až v případě, kdy byl neznámými osobami podruhé zbit, jeho stížnost byla přijata a nelze dospět k závěru, že se policie jeho případem nezabývala, když žalobce vyzvala ke sdělení podrobností a identifikaci útočníků. Žalobce nebyl schopen bližší údaje poskytnout a kromě jediného zájmu o vyšetřování, které učinil po 14 dnech po svém oznámení se již nikdy více, a to ani při svých dalších

návštěvách Ukrajiny o danou věc nezajímal. Soud odkazuje na již ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, příkladmo na jeho rozsudek ze dne 10.3. 2004, č.j. 3 Azs 22/2004, www.nssoud.cz, dle kterého „skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“

Žalobce v průběhu správního řízení sám potvrdil, že svojí žádostí o mezinárodní ochranu si chtěl zajistit legalizaci svého dalšího pobytu zde. Do ČR vycestoval v roce 2004 za prací a jak sám uvedl, neměl žádné důvody k tomu, aby se zajímal o mezinárodní ochranu. Této možnosti využil až poté, co byl kvůli několikaletému nelegálnímu pobytu ČR zadržen policií ČR a poučen o možnosti požádat o udělení mezinárodní ochrany. Soud na tomto místě odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu, tedy *„bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového“* (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2006, č.j. 2 Azs 137/2005-51, rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, sp. zn. 2 Azs 423/2004, rozhodnutí ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 2 Azs 5/2003, dostupné www.nssoud.cz). Vzhledem k výše uvedenému soudu nezbyváá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (citované i v napadeném rozhodnutí) je zřejmé, že azylové řízení nelze zneužívat k legalizaci pobytu, neboť pro takový účel obsahuje právní řád ČR jiné nástroje, konkrétně již citovaný zákon č. 326/1999 Sb. Z lidského hlediska lze takovou snahu žalobce pochopit, leč z důvodů výše uvedených nelze jeho žádosti a přání vyhovět. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Soud

zhodnotil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem. Ten měl dostatek podkladů a informací i od samotného žalobce, z nichž nebylo možno na případnou důvodnost tohoto postupu usoudit. K udělení azylu z humanitárních důvodů se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Lze tak odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“.* Soud proto uzavírá, že žalovaný při posouzení dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu.

Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle §14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení. Podrobně se zabýval žalobcem tvrzenými obavami z jednání soukromých osob v případě návratu, porovnal jeho jednotlivé výpovědi, upozornil na zjištěné nesrovnalosti a dospěl k závěru, že žalobcovy obavy z jednání soukromých osob jsou nadnesené až smyšlené a účelové s cílem legalizace pobytu prostřednictvím azylového řízení. Na území Ukrajiny v současné době nedochází k mezinárodnímu nebo vnitřnímu ozbrojenému konfliktu a případné vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR. Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu nebyly soudem v daném v případě rovněž zjištěny, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný. Se závěry žalovaného a odůvodněním i této části rozhodnutí se soud ztotožňuje. Nad rámec odůvodnění rozhodnutí žalovaného soud odkazuje i na právní větu vyslovenou v rozsudku Krajského soudu v Praze č.j. 48 AZ 116/2008-52 ze dne 9.7. 2009: *„Dospěje-li soud k závěru, že žalobce (neúspěšný žadatel o udělení mezinárodní ochrany) účelově tvrdí důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, mají (s přihlédnutím ke všem okolnostem případu) též charakter i shodné nebo obdobné důvody tvrzené podle § 14a zákona o azylu.“* Soud na závěr poznamenává, že samotný žalobce neprojevil dostatečný zájem o své řízení vedené před zdejším soudem. Soud vyhověl jeho žádosti, na náklady státu mu ustanovil advokátku, kterou žalobce od doby, kdy mu byla ustanovena (18.4. 2012) k dnešnímu dni nekontaktoval, nedostavil se k nařízenému jednání, ač o něm by řádně a včas vyrozuměn a o věc se žádným způsobem nezajímal.

Krajský soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobci byla pro řízení před soudem ustanovena zástupcem advokátka, jejíž

odměnu a výdaje za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Krajský soud výrokem III. určil odměnu advokátky v požadované výši podle ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), d), g) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“), za dva úkony právní služby po 2.100,-Kč (příprava a převzetí zastoupení, doplnění žaloby), za jeden úkon právní služby po 3.100,-Kč, ve znění cit. vyhlášky účinné od 1.1. 2013 (za účast na jednání před soudem dne 18.4. 2013) a tři režijní paušály po 300,-Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 8.200,-Kč. Vzhledem k tomu, že advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů. Částka daně 21% činí 1.722,-Kč. Celkem se tedy ustanovené advokátce přiznává odměna ve výši 9.922,-Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 18. dubna 2013

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně